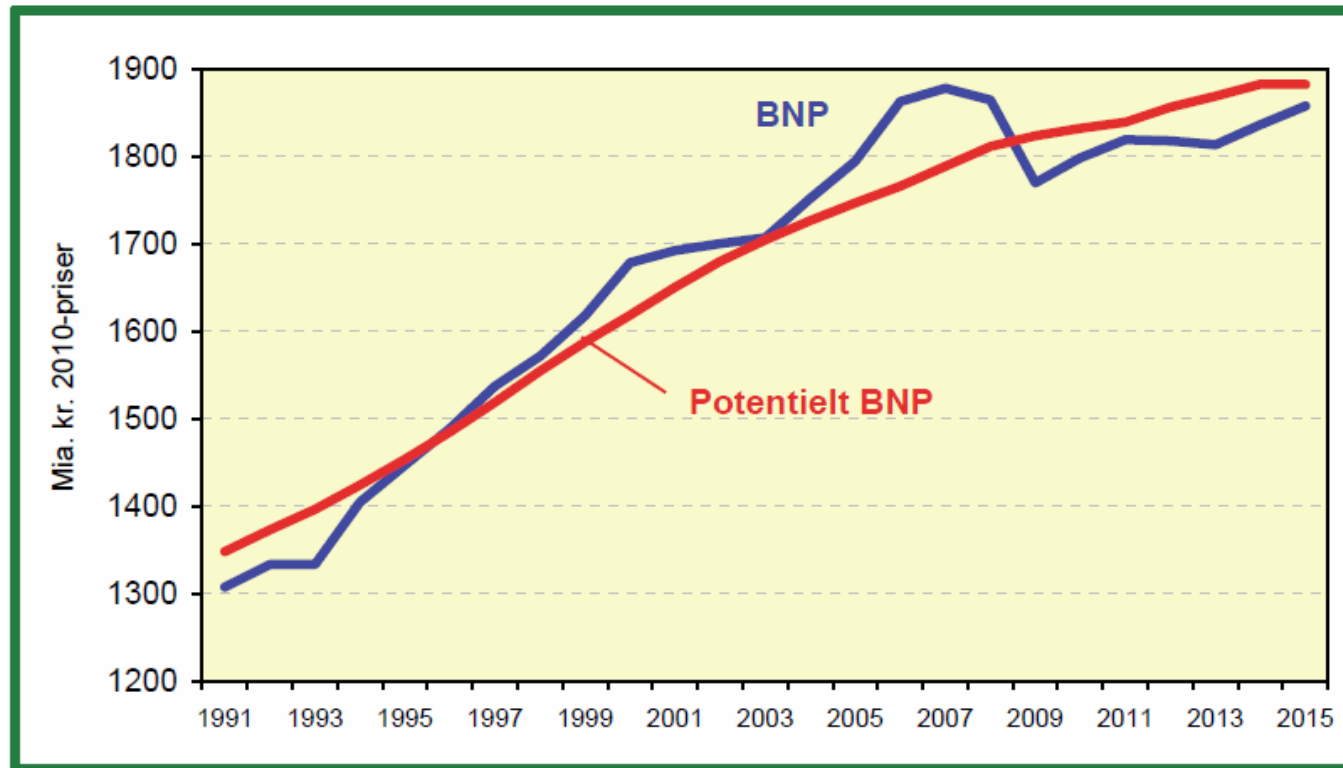

Konjunkturpolitik

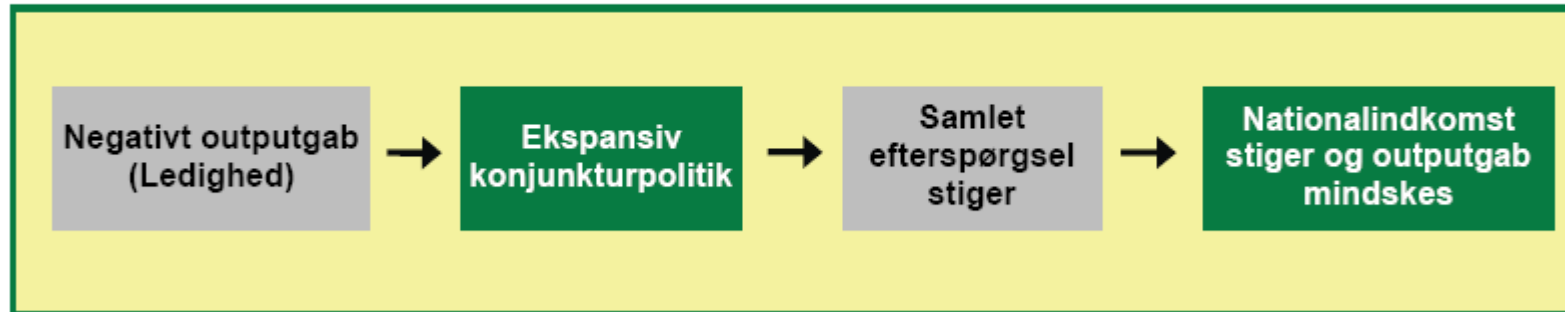
8

Figur 8.1 Udvikling i BNP i faste priser. Danmark 1991-2015

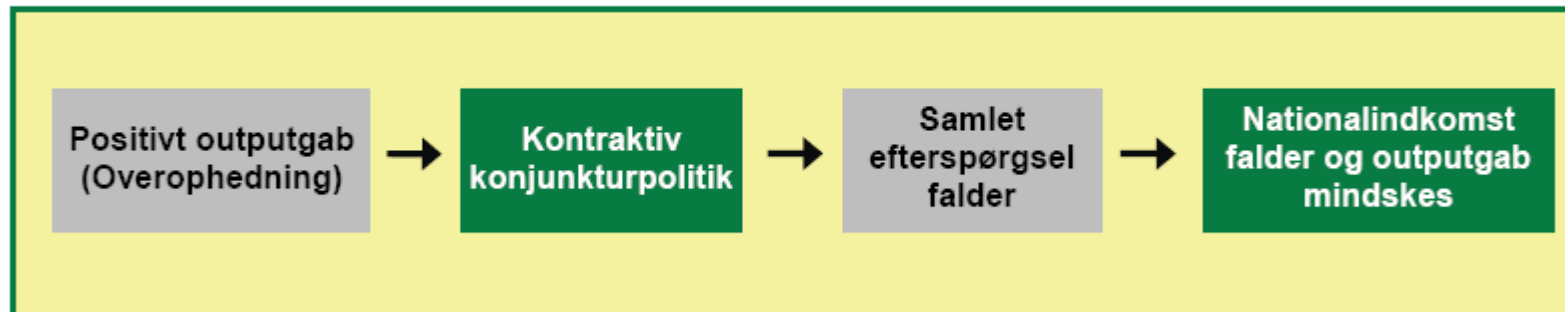

Kilde: Danmarks Statistik, OECD

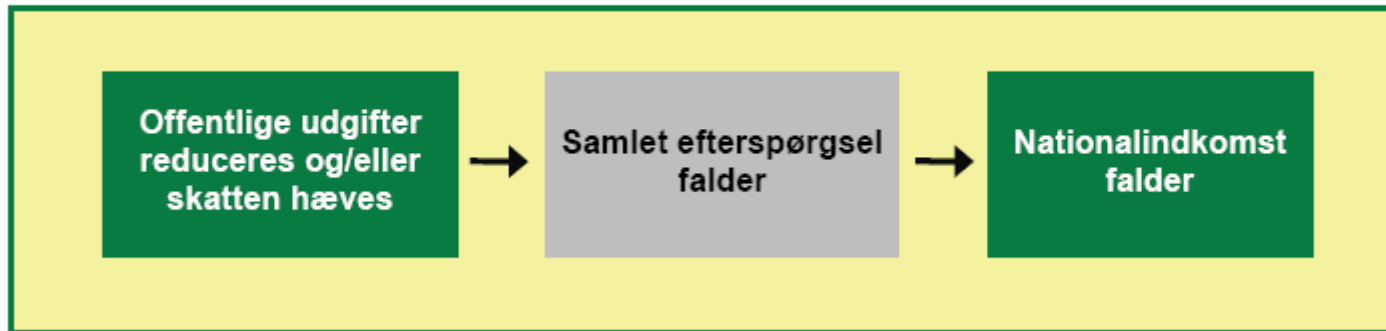
Figur 8.2 Ekspansiv konjunkturpolitik

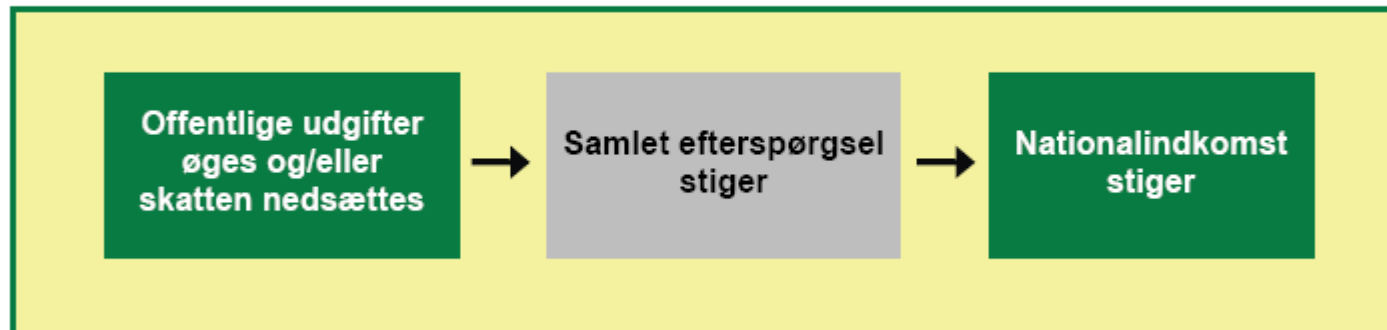
Figur 8.3 Kontraktiv konjunkturpolitik

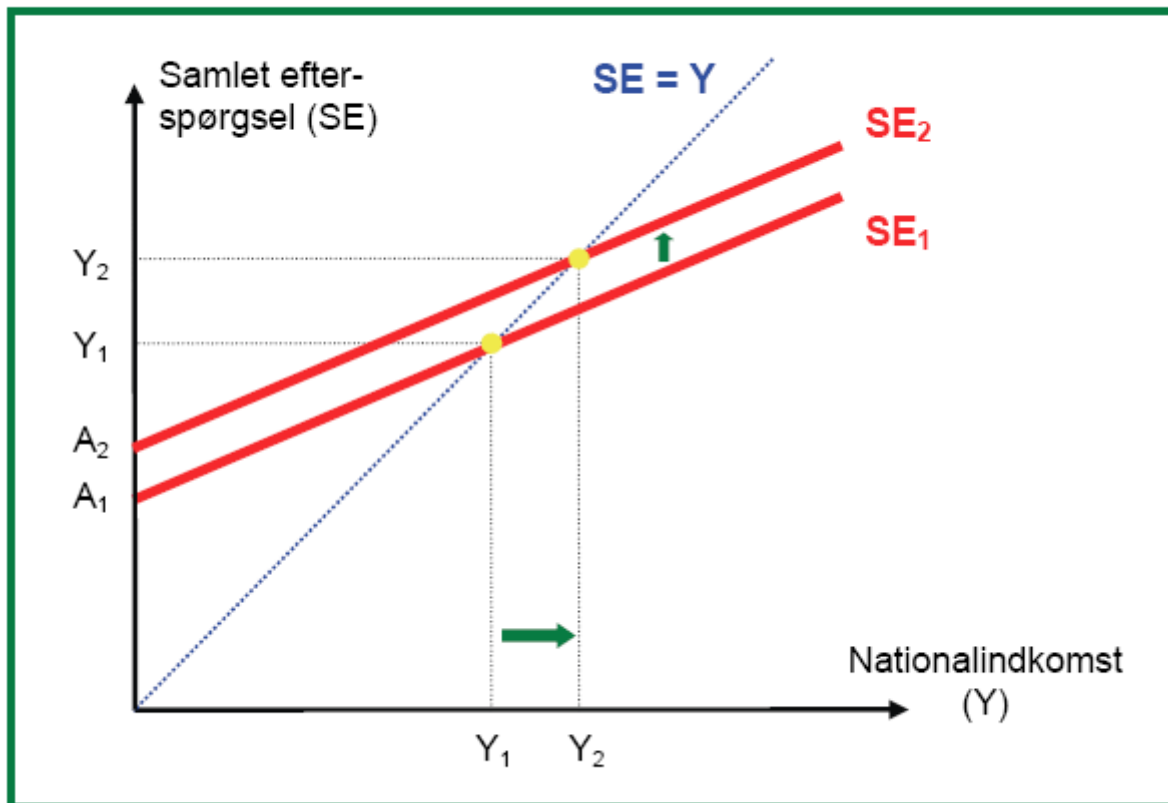
Figur 8.4 Kontraktiv finanspolitik

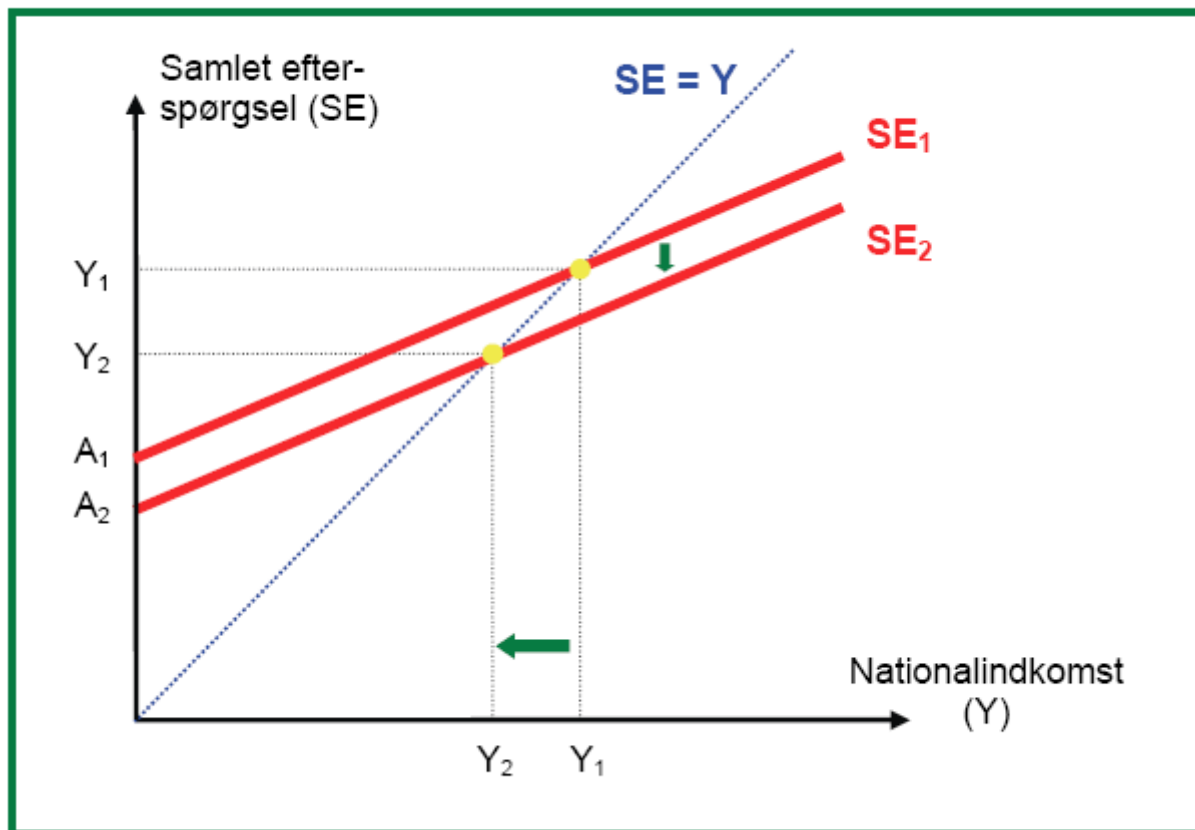
Figur 8.5 Ekspansiv finanspolitik

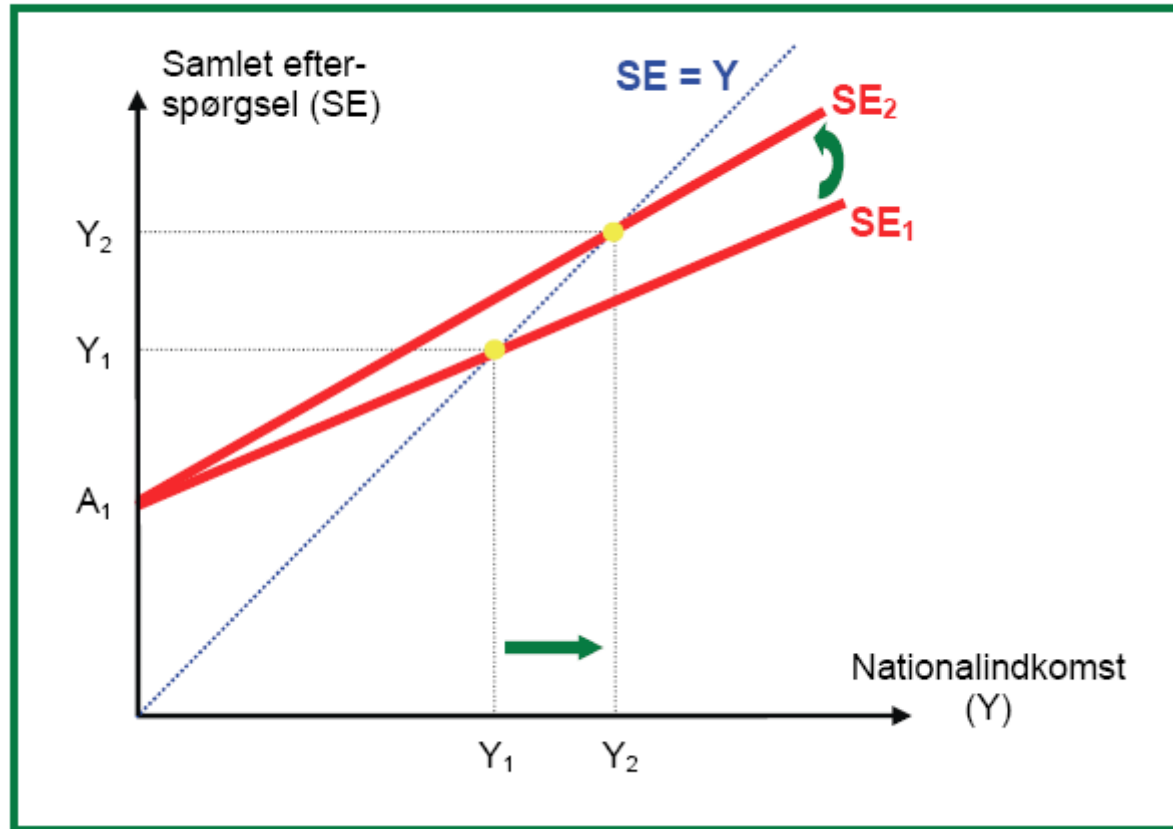
Figur 8.6 Ekspansiv finanspolitik: Forøgelse af offentlige udgifter

Figur 8.7 Kontraktiv finanspolitik. Reduktion i offentlige udgifter

Figur 8.8 Ekspansiv finanspolitik. Sænkning af skatteprocenter

Tabel 8.1 Offentlig saldo og gæld. Danmark 2012-2017

	2012	2013	2014	2015 ¹	2016 ¹	2017 ¹
Offentlig saldo, mia. kr.	-66	-20	29	-40	-57	-42
Offentlig saldo, % af BNP	-3,5	-1,1	1,5	-2,0	-2,8	-2,0
Offentlig gæld ² , mia. kr.	854	827	847	794	776	815
Offentlig gæld ² , % af BNP	45,2	44,6	44,6	39,9	38,4	39,1

¹ Prognosetal

² ØMU-gæld, dvs. gælden er opgjort efter den definition, der anvendes i konvergenskriterierne i EU's økonomisk-monetære union, jfr. kapitel 4.

Kilde: Økonomisk Redegørelse, december 2015. Finansministeriet (www.fm.dk)

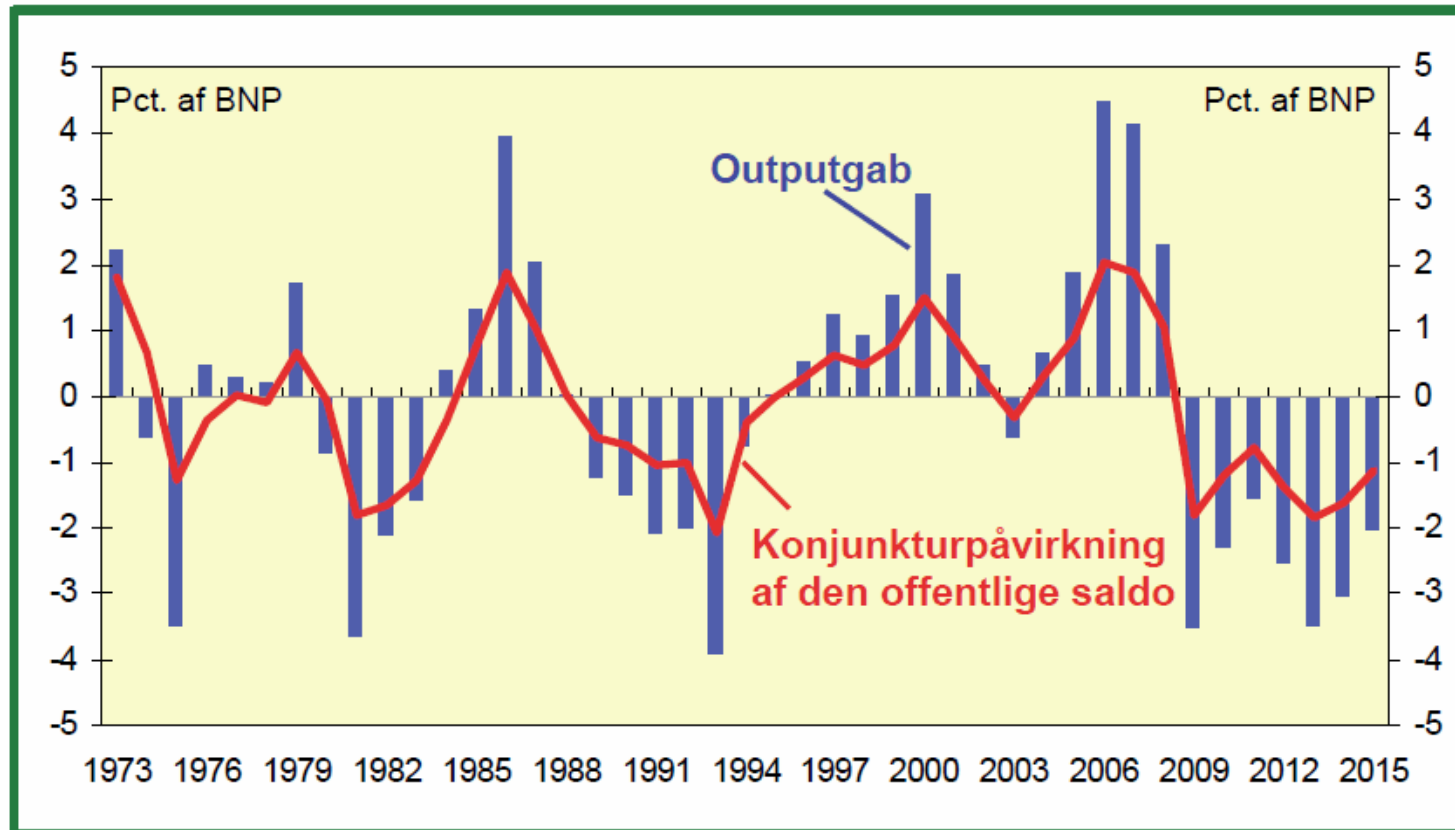

Tabel 8.2 Finanspolitiske multiplikatorer i Danmark

<i>Forøgelse med en promille af BNP af</i>	Virkning efter 1 år på	
	BNP i faste priser (pct.)	Beskæftigelse 1000 personer
Offentlig beskæftigelse	0,135	5,4
Offentligt varekøb	0,127	2,3
Offentlige investeringer	0,075	1,3
Skattepligtige indkomstoverførsler	0,029	0,5
Moms	-0,029	-0,5
Selskabsskat	-0,009	-0,2
Personlig indkomstskat	-0,043	-0,7
Ejendomsværdiskat	-0,057	-0,9

Kilde: Dorte Grinderslev og John Smidt: SMEC Modelbeskrivelse og modelegenskaber, 2006. Arbejdsrapport 2007:1, Det Økonomiske Råd (www.dors.dk)

Figur 8.9 Den offentlige budgetsaldos konjunkturfølsomhed 1973-2015

Anm. Konjunkturpåvirkningen af den offentlige saldo viser, hvor meget konjunkturændringerne påvirker den offentlige sektors overskud. Tallene for 2015 er prognosetal.

Kilde: OECD

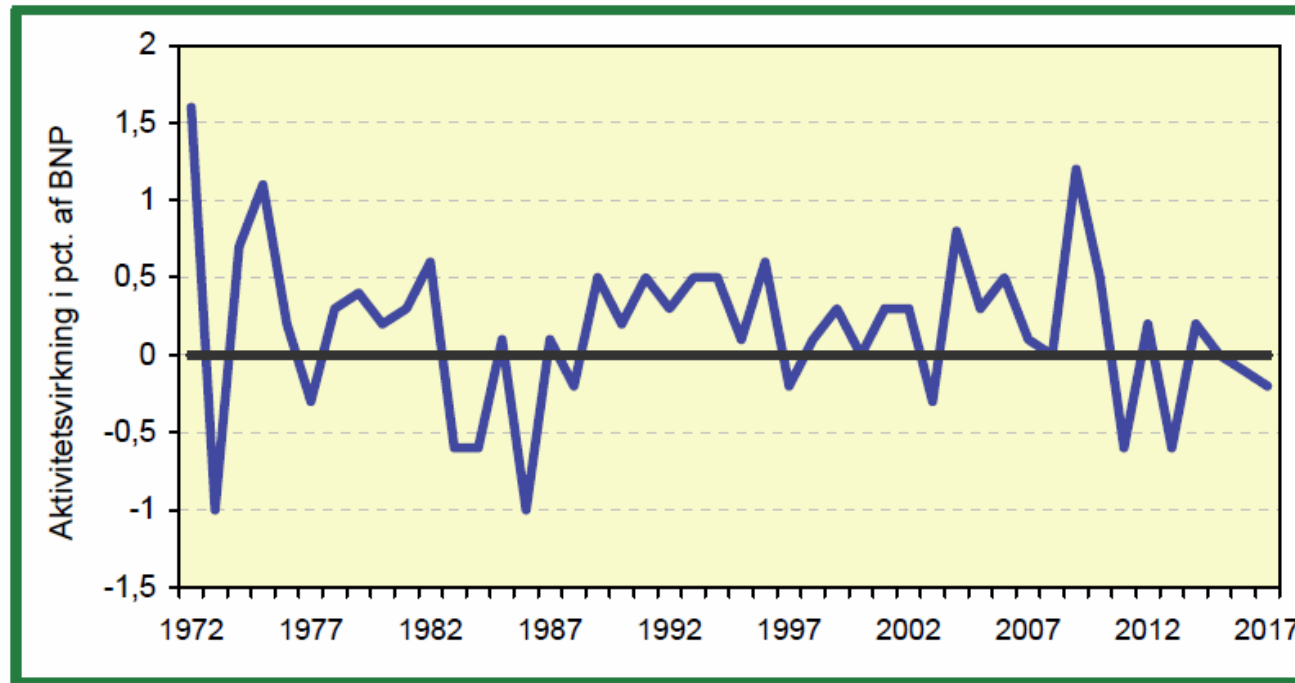
Tabel 8.3 Etårig finanseffekt i Danmark 2010-2017

Aktivitetsvirkning i pct. af BNP	2010	2011	2012	2013	2014	2015 ¹	2016 ¹	2017 ¹
Finanseffekt i alt	0,5	-0,6	0,2	-0,6	0,2	0,0	-0,1	-0,2
Offentlig saldo, pct. af BNP	-2,7	-2,1	-3,5	-1,1	1,5	-2,0	-2,8	-2,0

¹ Skønnede tal

Kilde: Budgetoversigt, maj 2015 og Økonomisk Redegørelse December 2015. Finansministeriet (www.fm.dk)

Figur 8.10 Finanseffekten i Danmark. 1972-2017

Anm: Tallene for 2015, 2016 og 2017 er prognosetal

Kilde: Finansreddegørelse 2004 og Budgetoversigt, december 2009 og Økonomisk Redgørelse, december 2015. Finansministeriet (www.fm.dk)

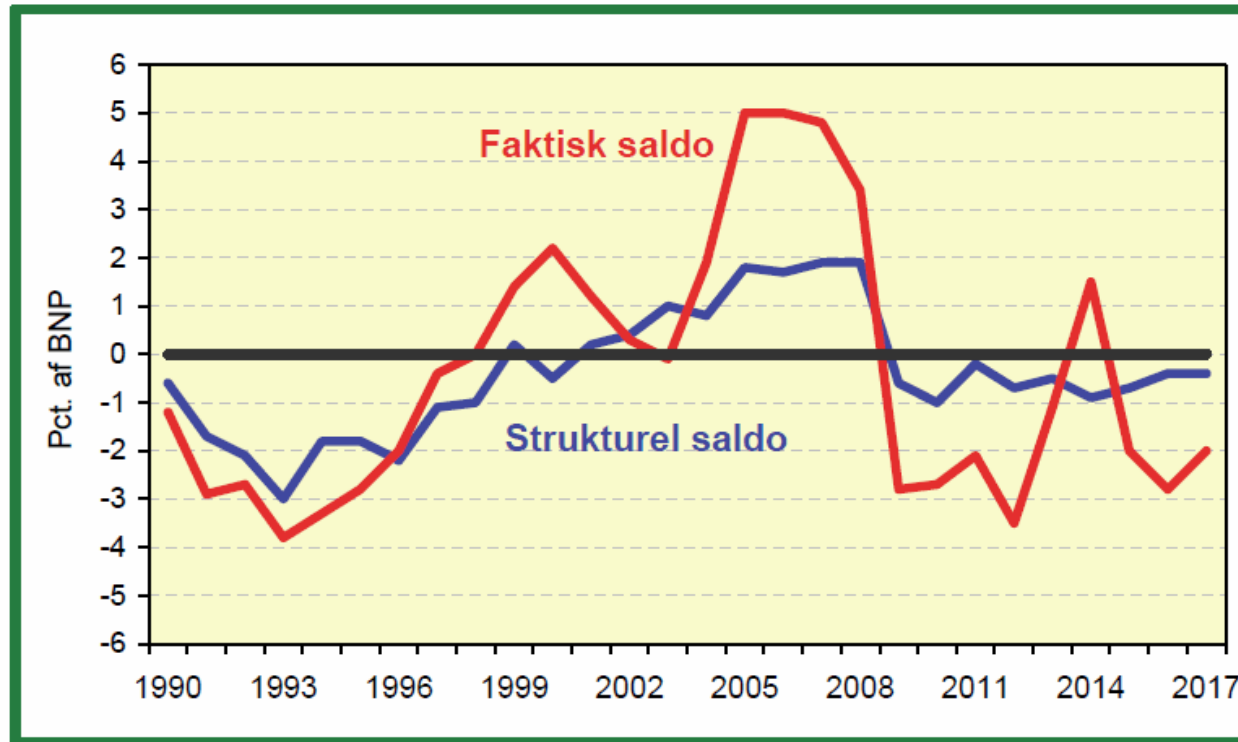
Tabel 8.4 Strukturel saldo i Danmark 2010-2016

Pct. af BNP	2010	2011	2012	2013	2014	2015 ¹	2016 ¹	2016 ¹
Strukturel offentlig saldo	-1,0	-0,2	-0,7	-0,5	-0,9	-0,7	-0,4	-0,4
Offentlig saldo	-2,7	-2,1	-3,5	-1,1	1,5	-2,0	-2,8	-2,0

¹Prognosestal

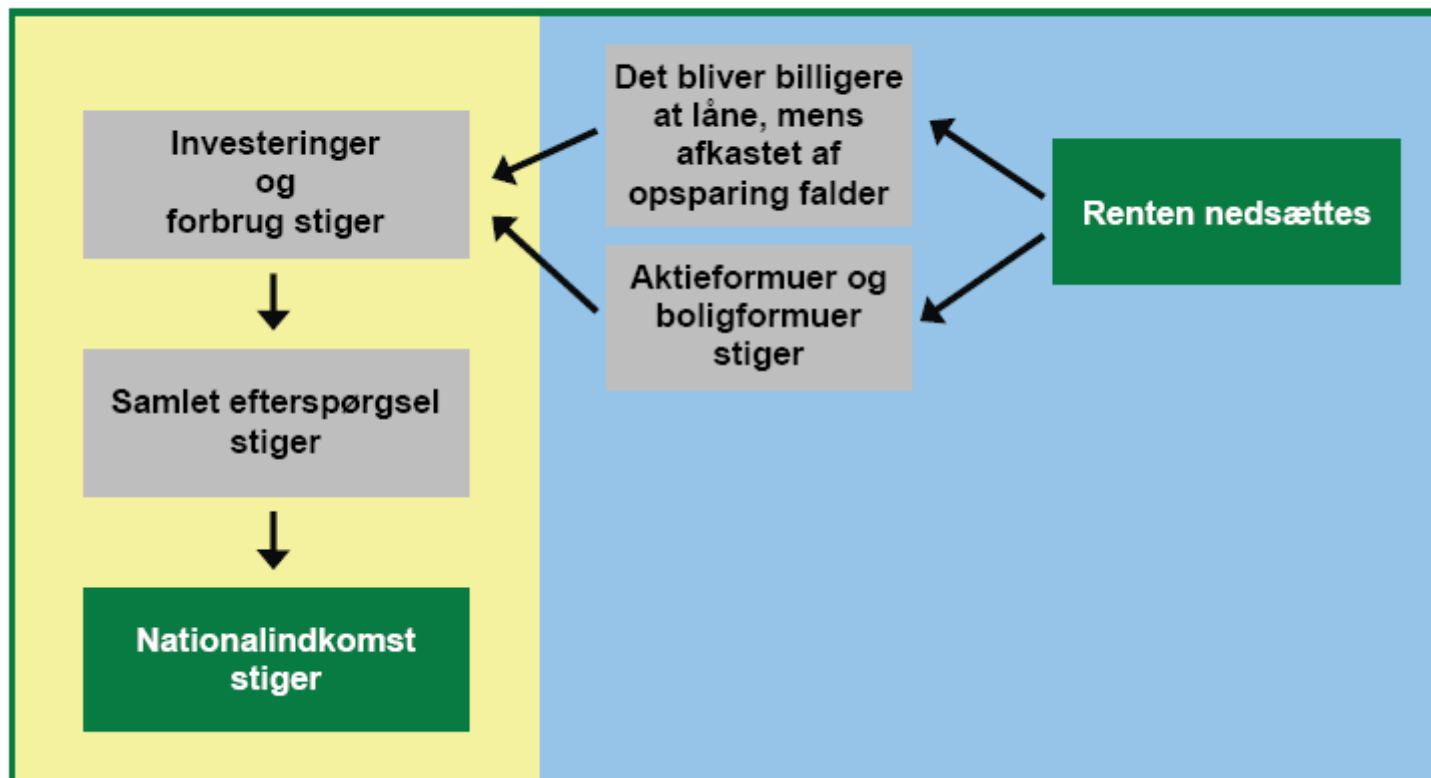
Kilde: Økonomisk Redegørelse December 2015. Finansministeriet (www.fm.dk)

Figur 8.11 Faktisk og strukturel offentlig saldo. Danmark 1990-2017

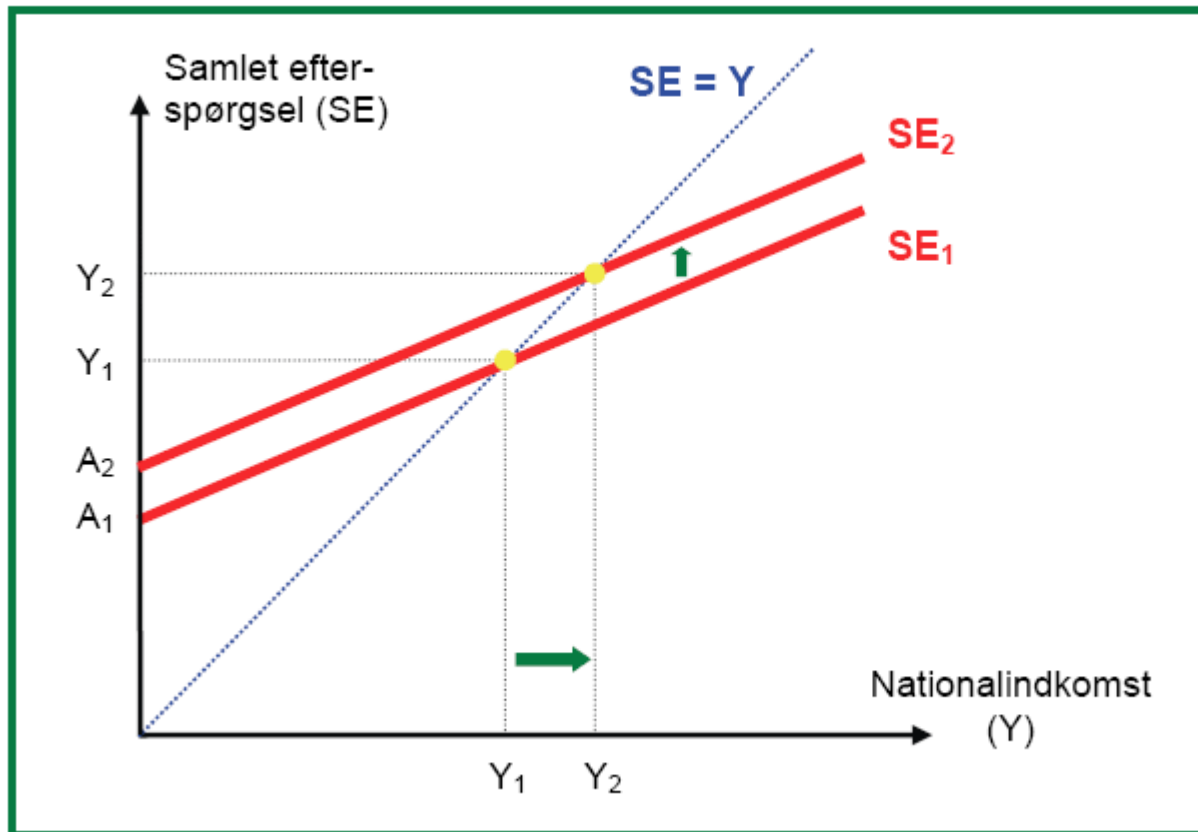

Kilde: Økonomisk Redegørelse, diverse årgange. Finansministeriet (www.fm.dk). Tallene for 2015-2017 er prognosetal.

Figur 8.12 Ekspansiv pengepolitik

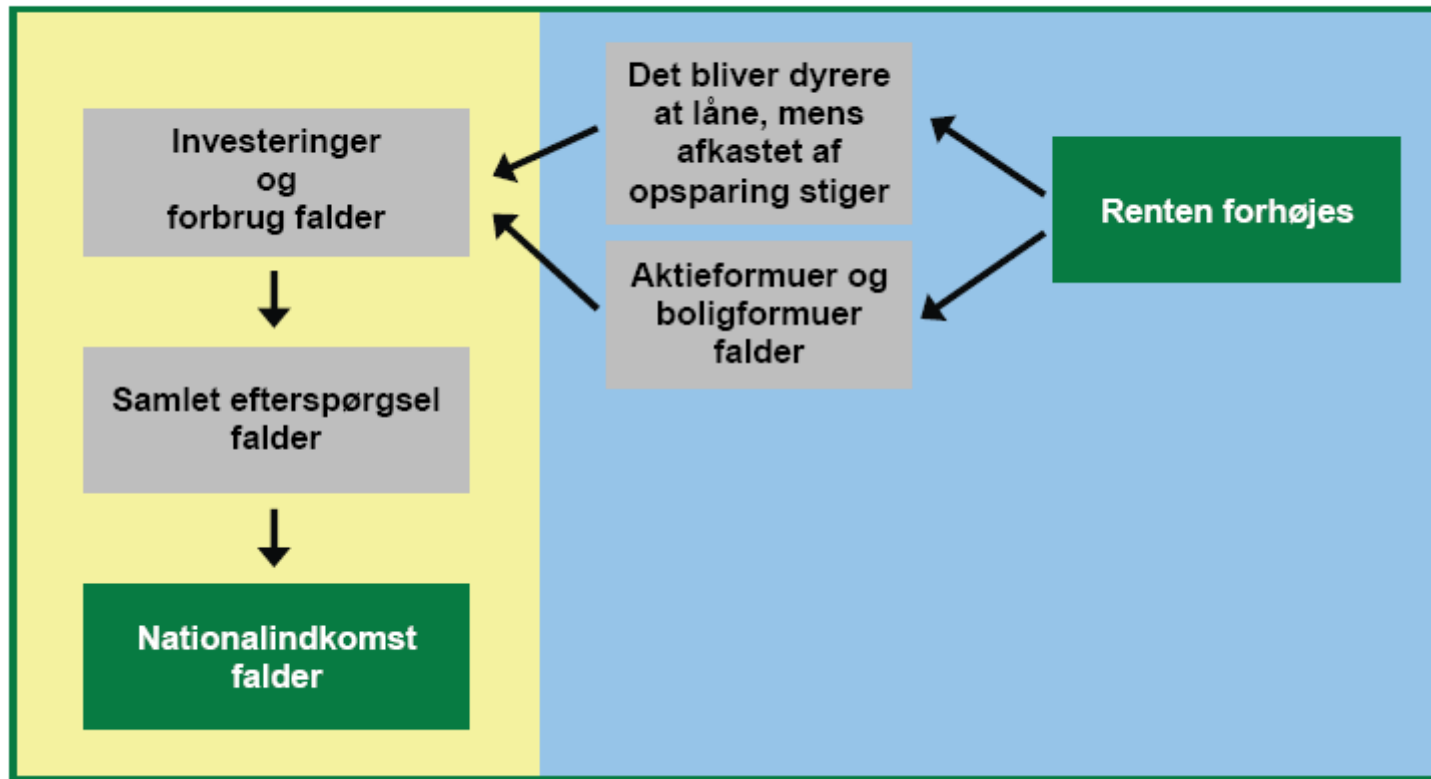

Figur 8.13 Ekspansiv pengepolitik: Forøgelse af investeringer og forbrug

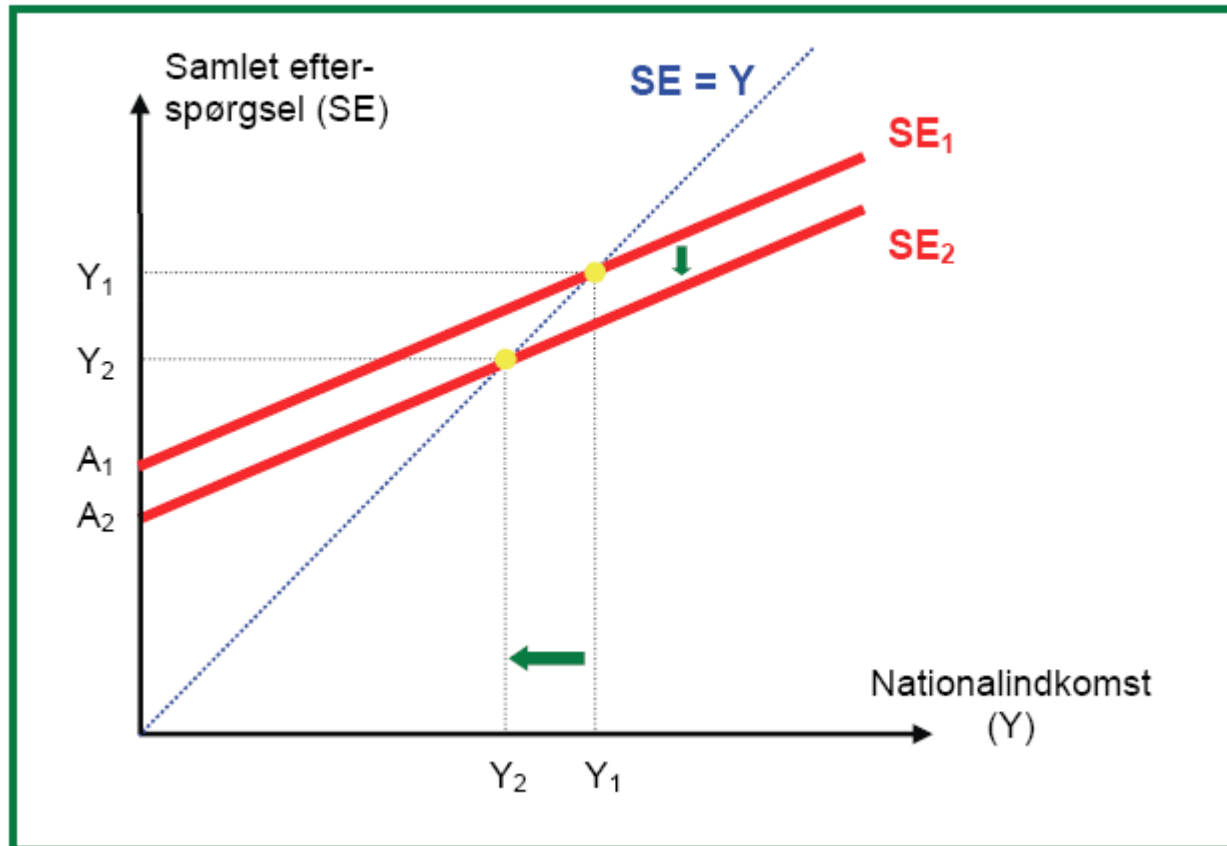

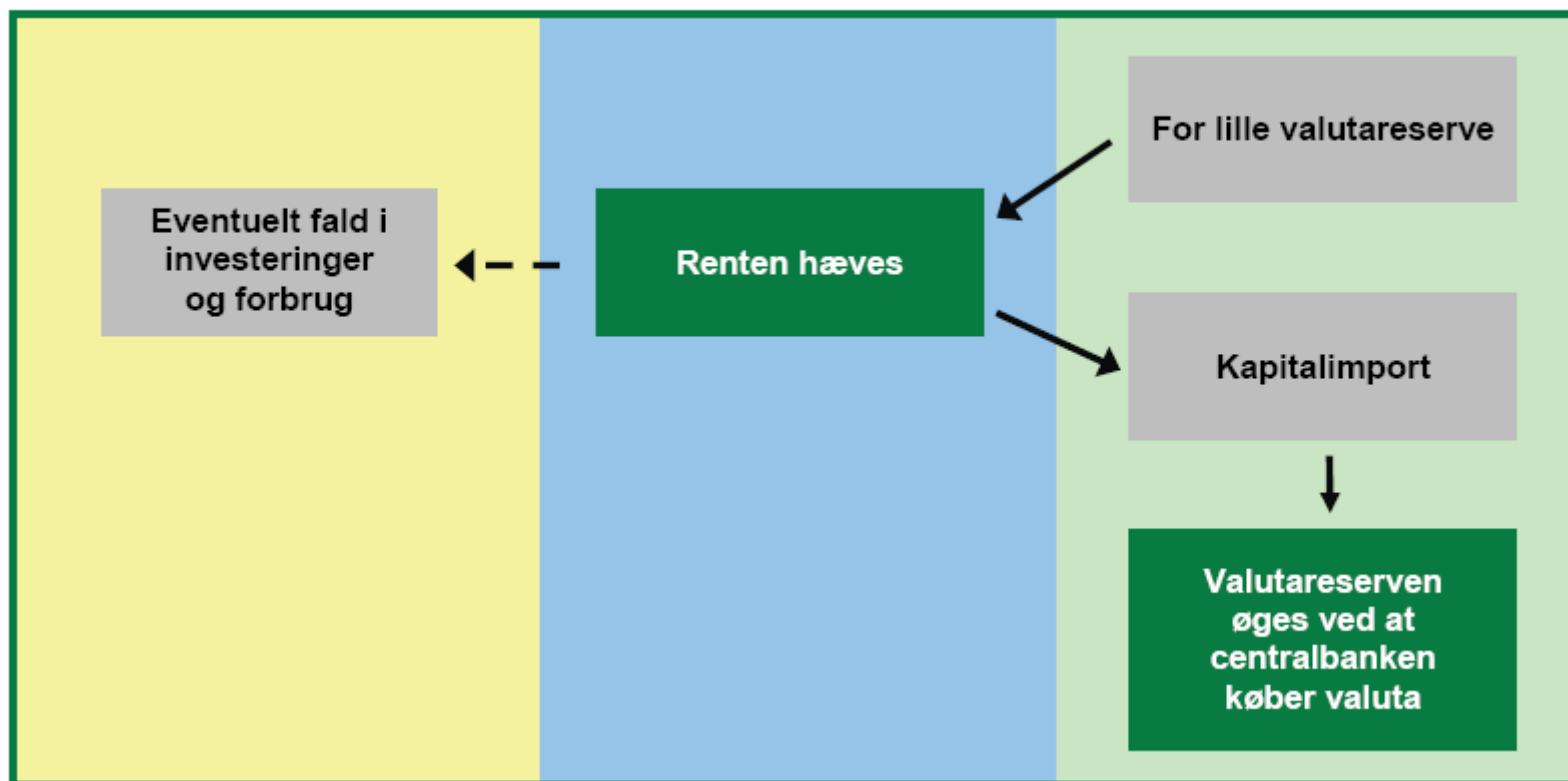
Figur 8.14 Kontraktiv pengepolitik

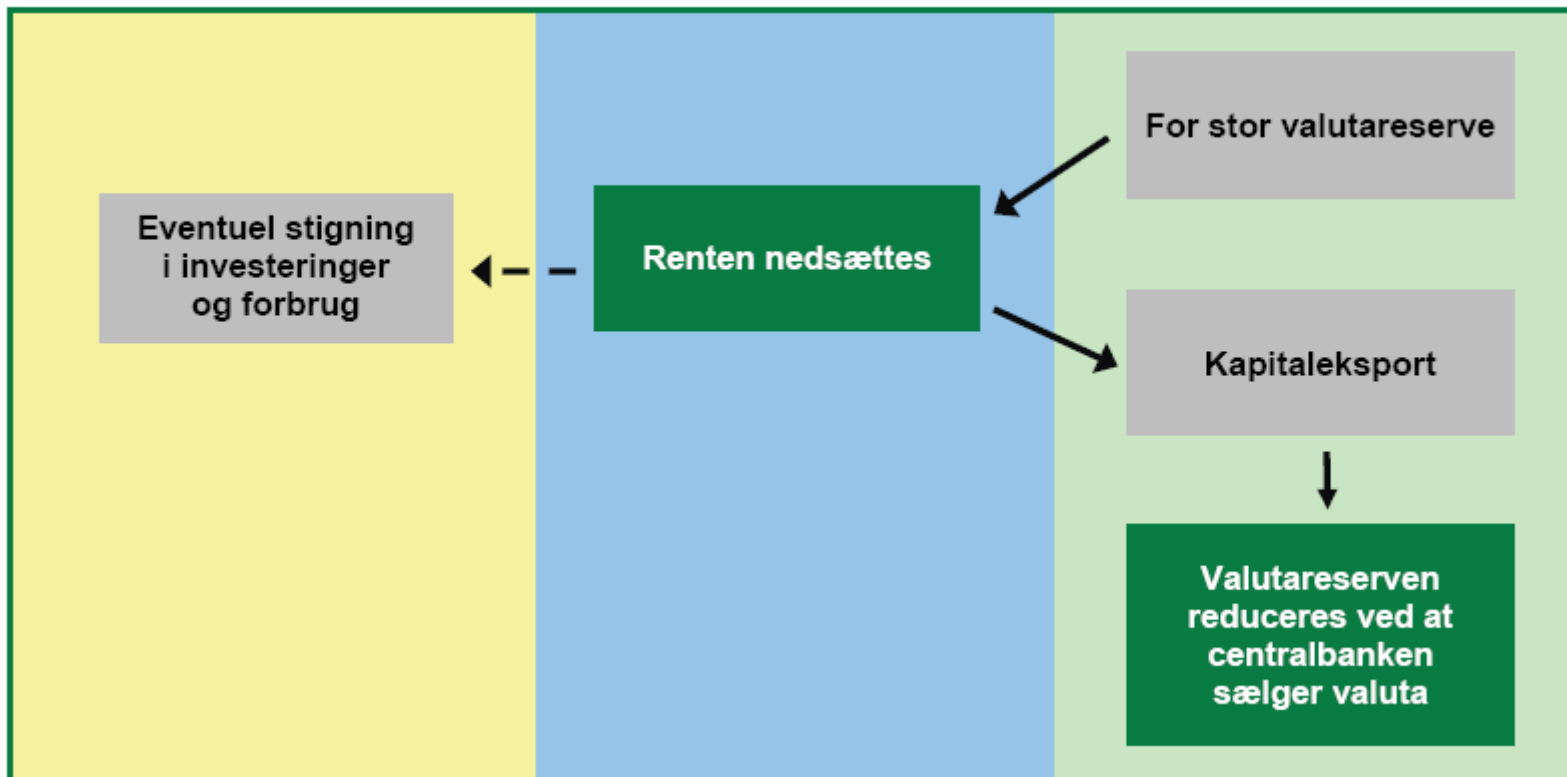
Figur 8.15 Kontraktiv pengepolitik. Reduktion i investeringer og forbrug.

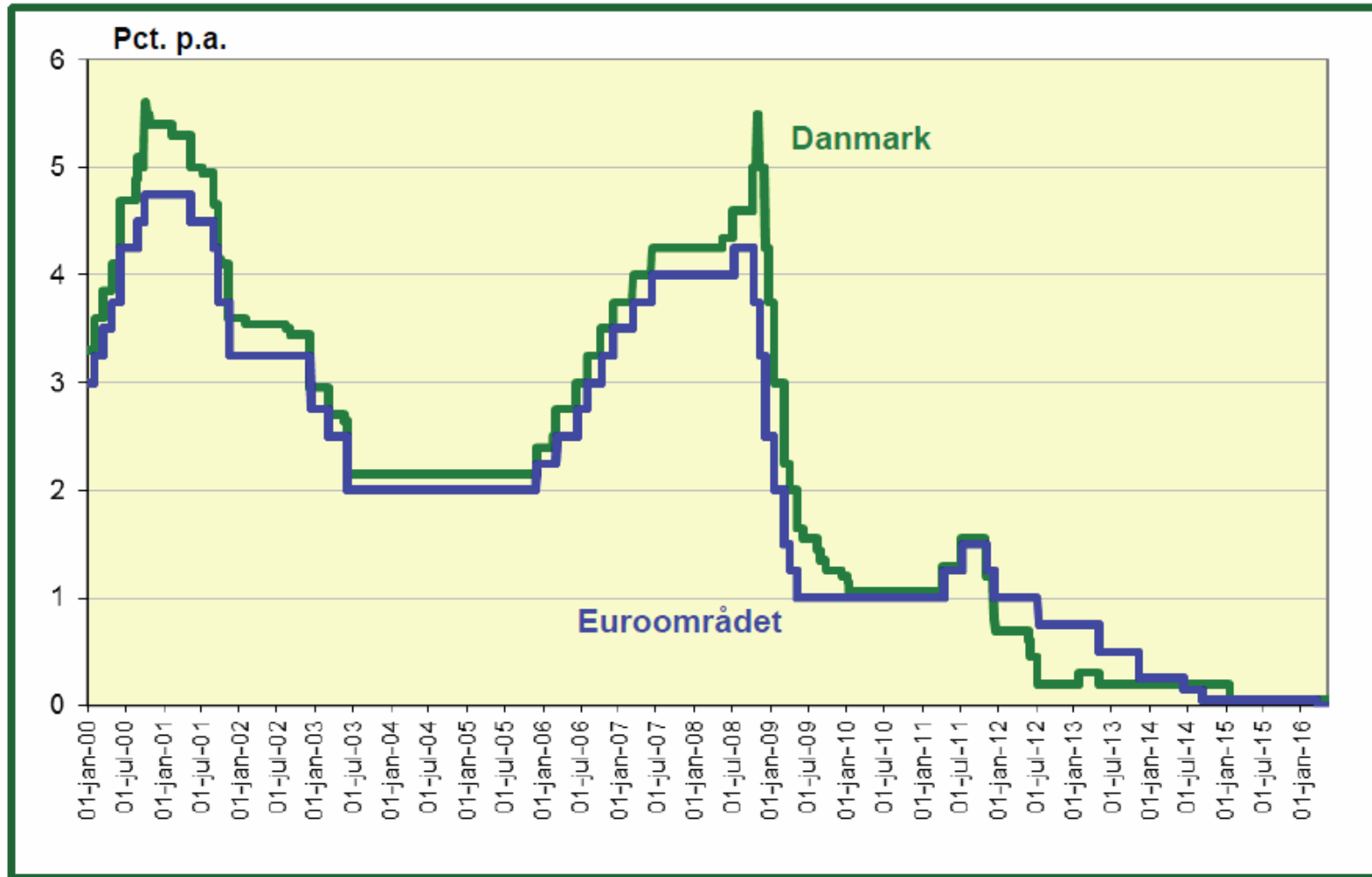
Figur 8.16 Pengepolitik ved faste valutakurser. For lille valutareserve.

Figur 8.17 Pengepolitik ved faste valutakurser. For stor valutareserve.

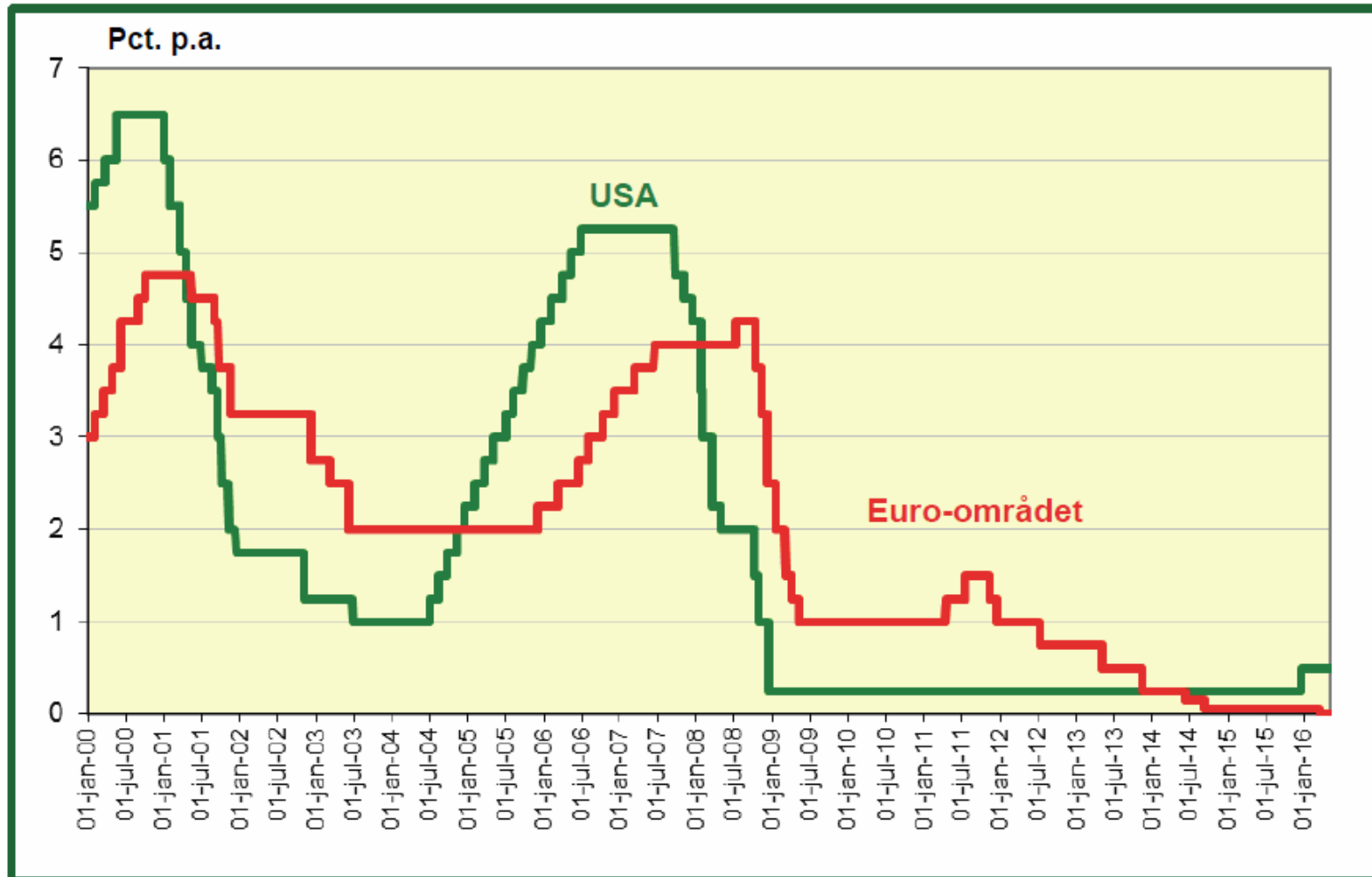
Figur 8.18 Pengepolitiske renter. Danmark og Euro-området, 2000-2016

Anm: Som dansk pengepolitisk rente er anvendt Nationalbankens udlånsrente.

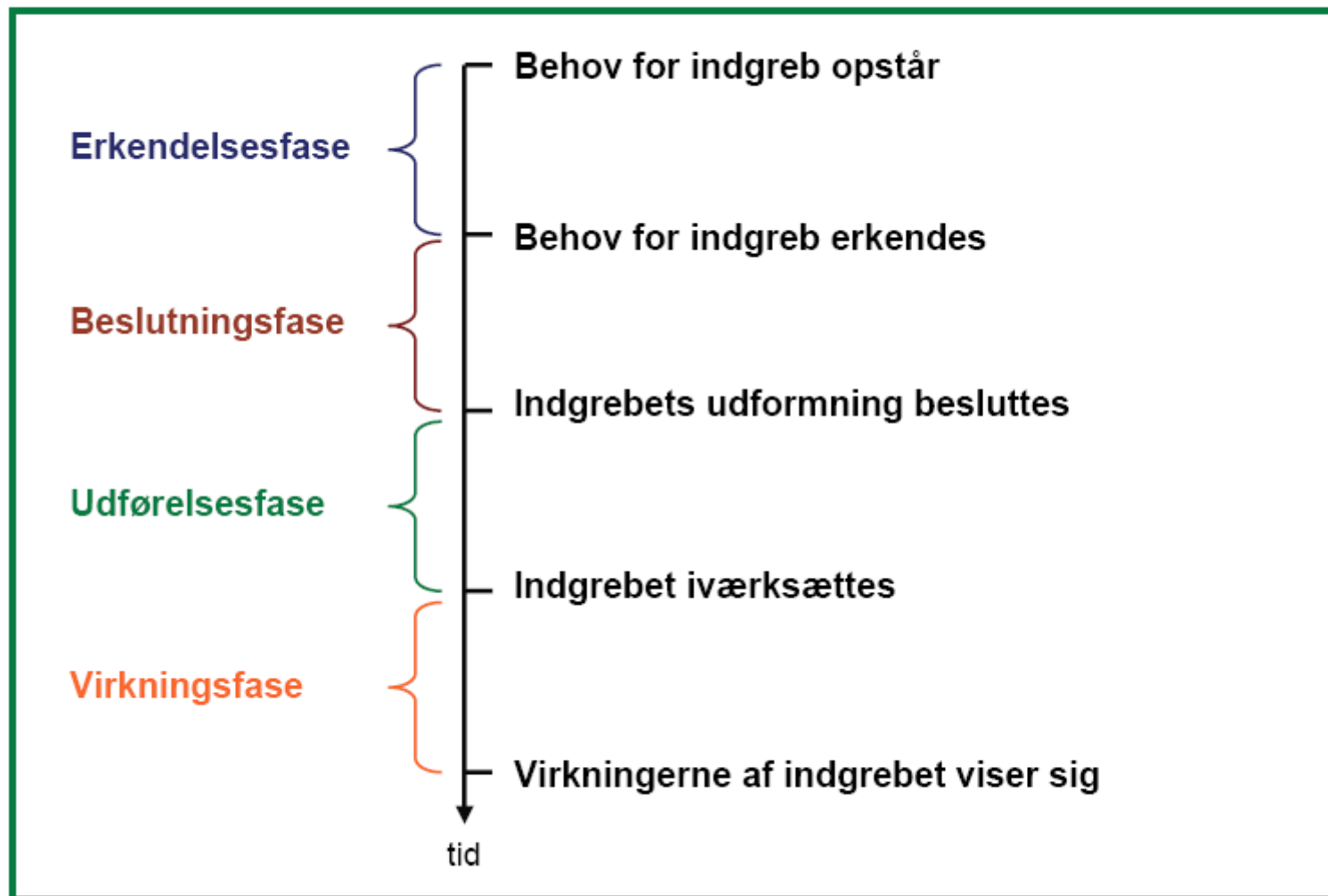
Kilde: Danmarks Nationalbank og Den Europæiske Centralbank.

Figur 8.19 Pengepolitiske renter. Euro-området og USA, 2000-2016

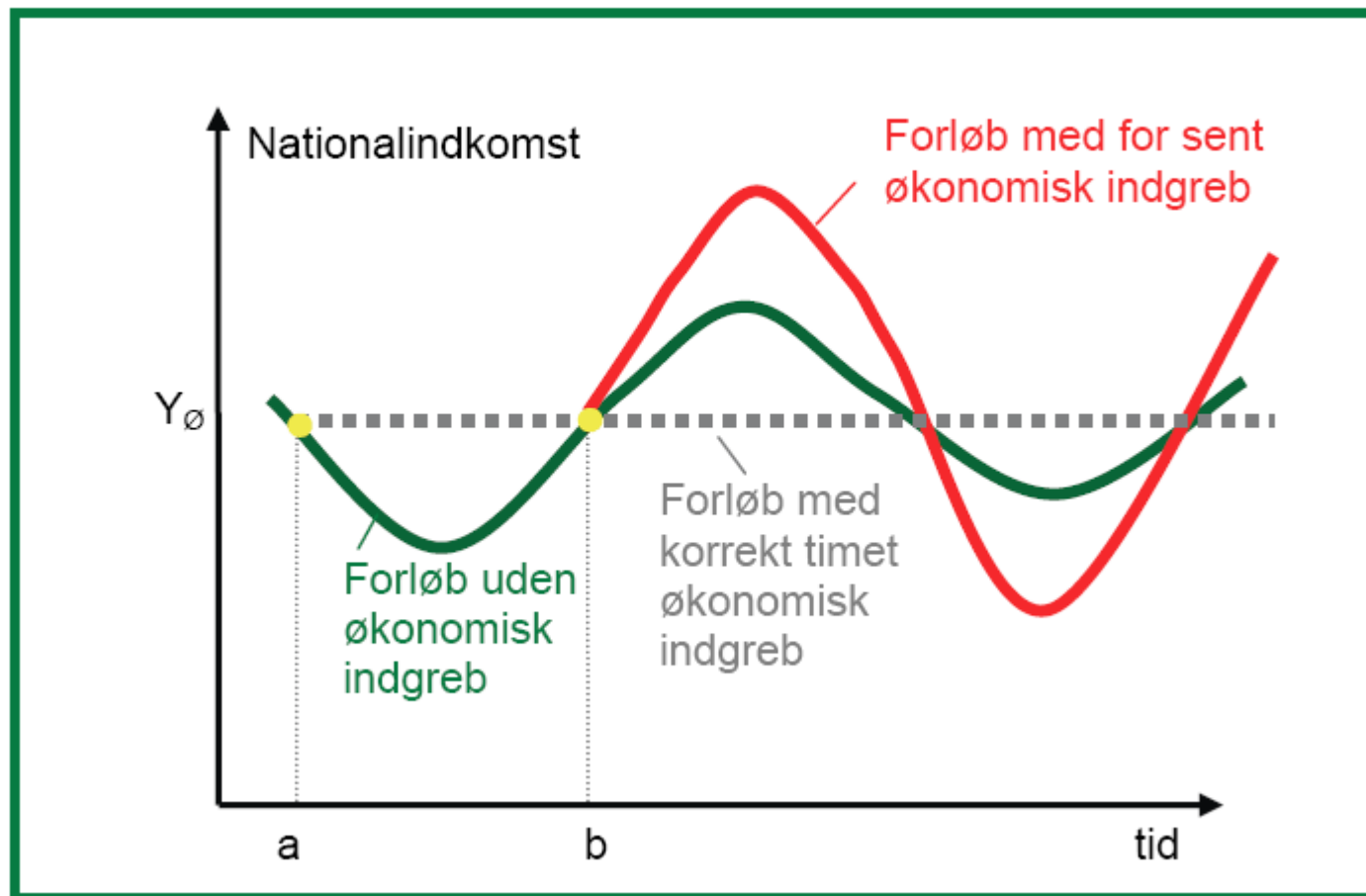

Kilde: OECD, Den Europæiske Centralbank og Federal Reserve System.

Figur 8.20 Faserne i økonomisk politik

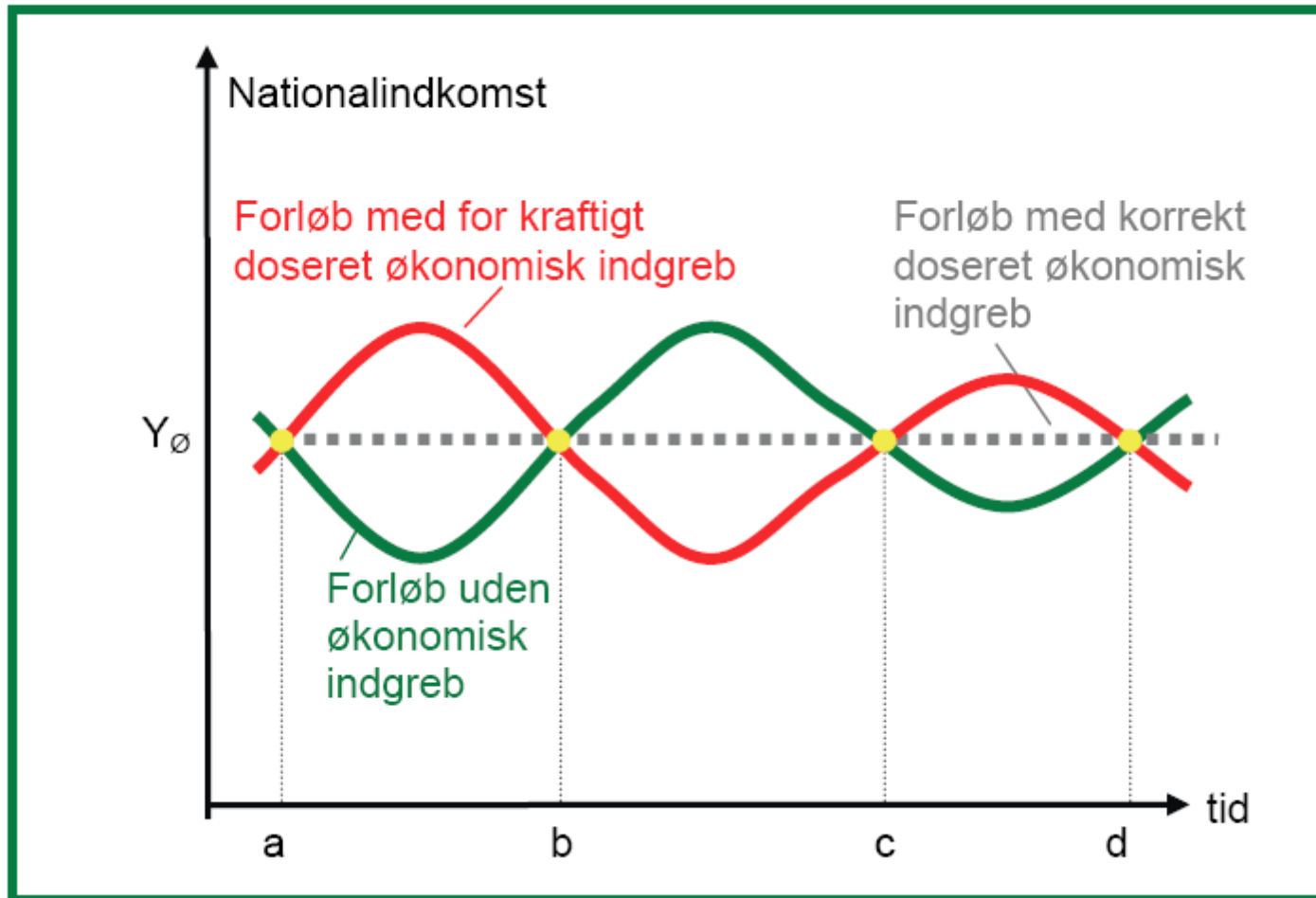

Figur 8.21 Timing af den økonomiske politik

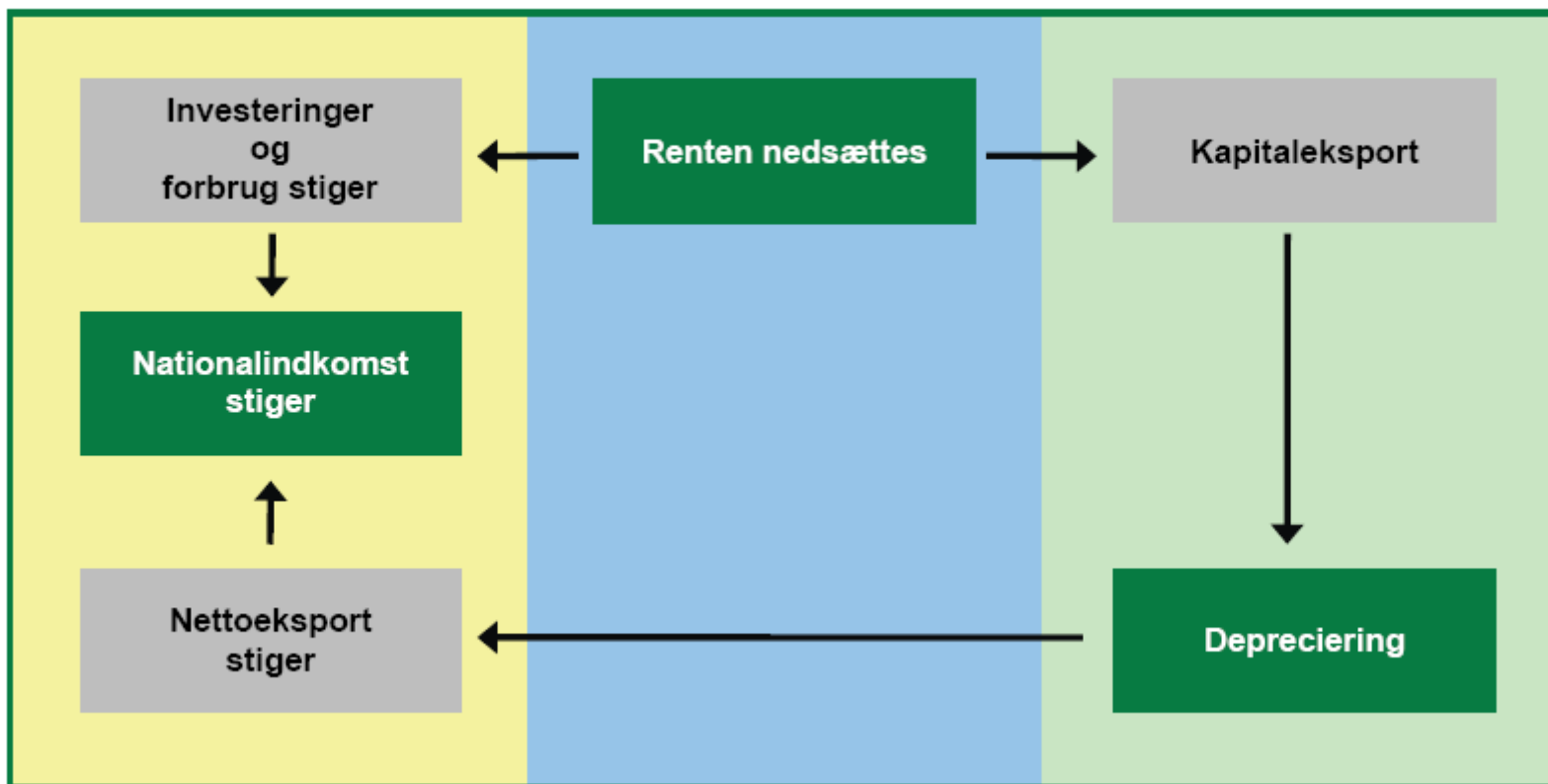

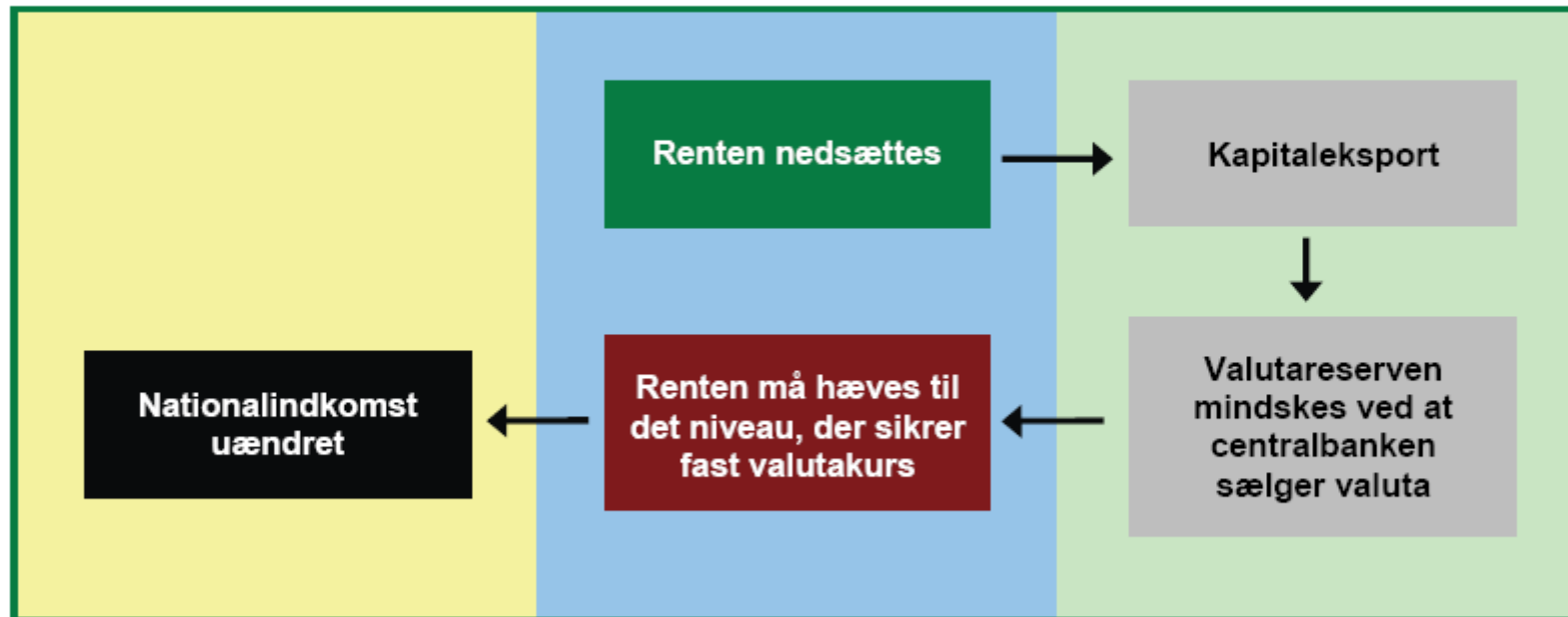
Figur 8.22 Dosering af den økonomiske politik

Figur 8.23 Ekspansiv pengepolitik i åben økonomi med flydende kurser

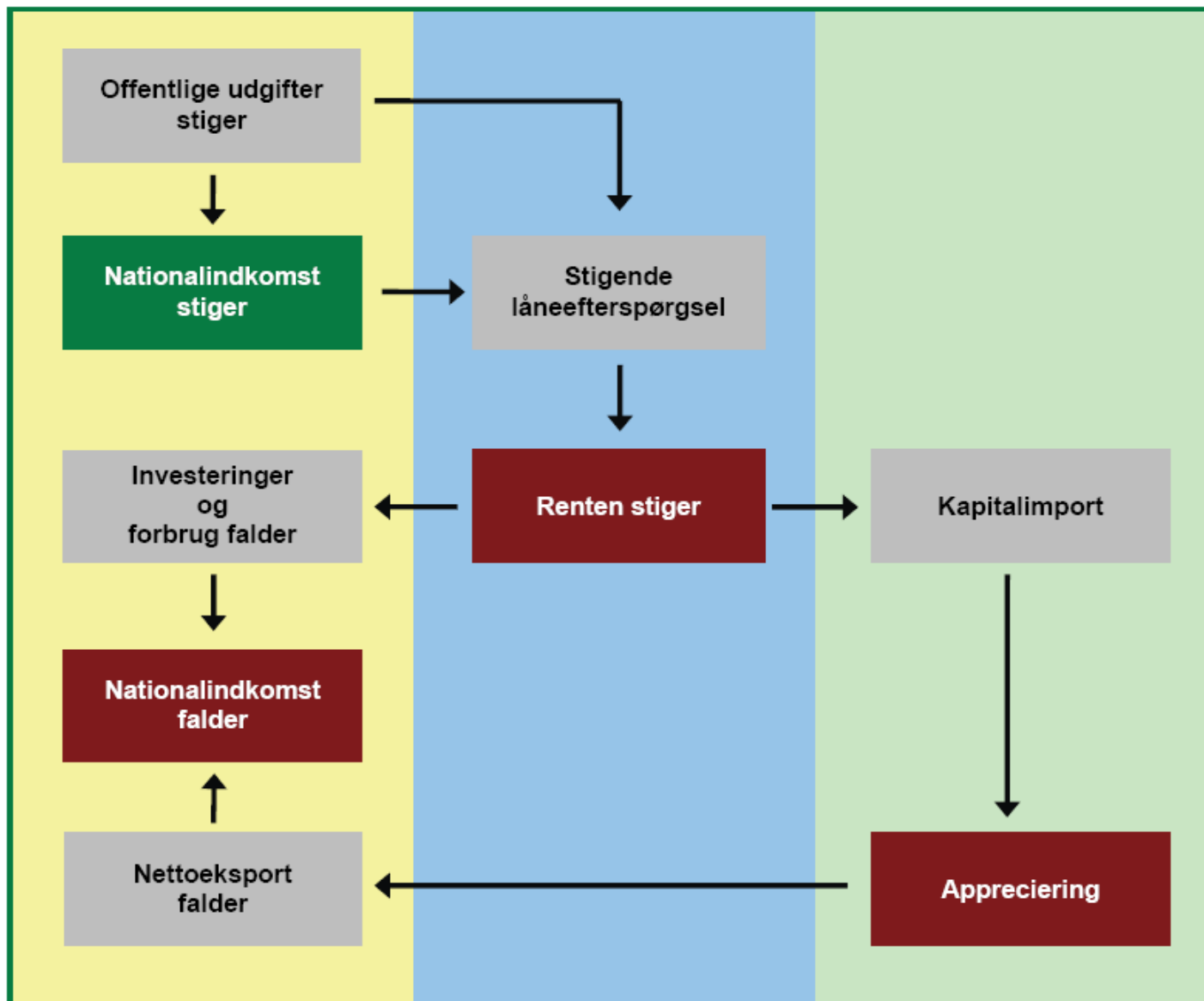
Figur 8.24 Ekspansiv pengepolitik i åben økonomi med faste kurser

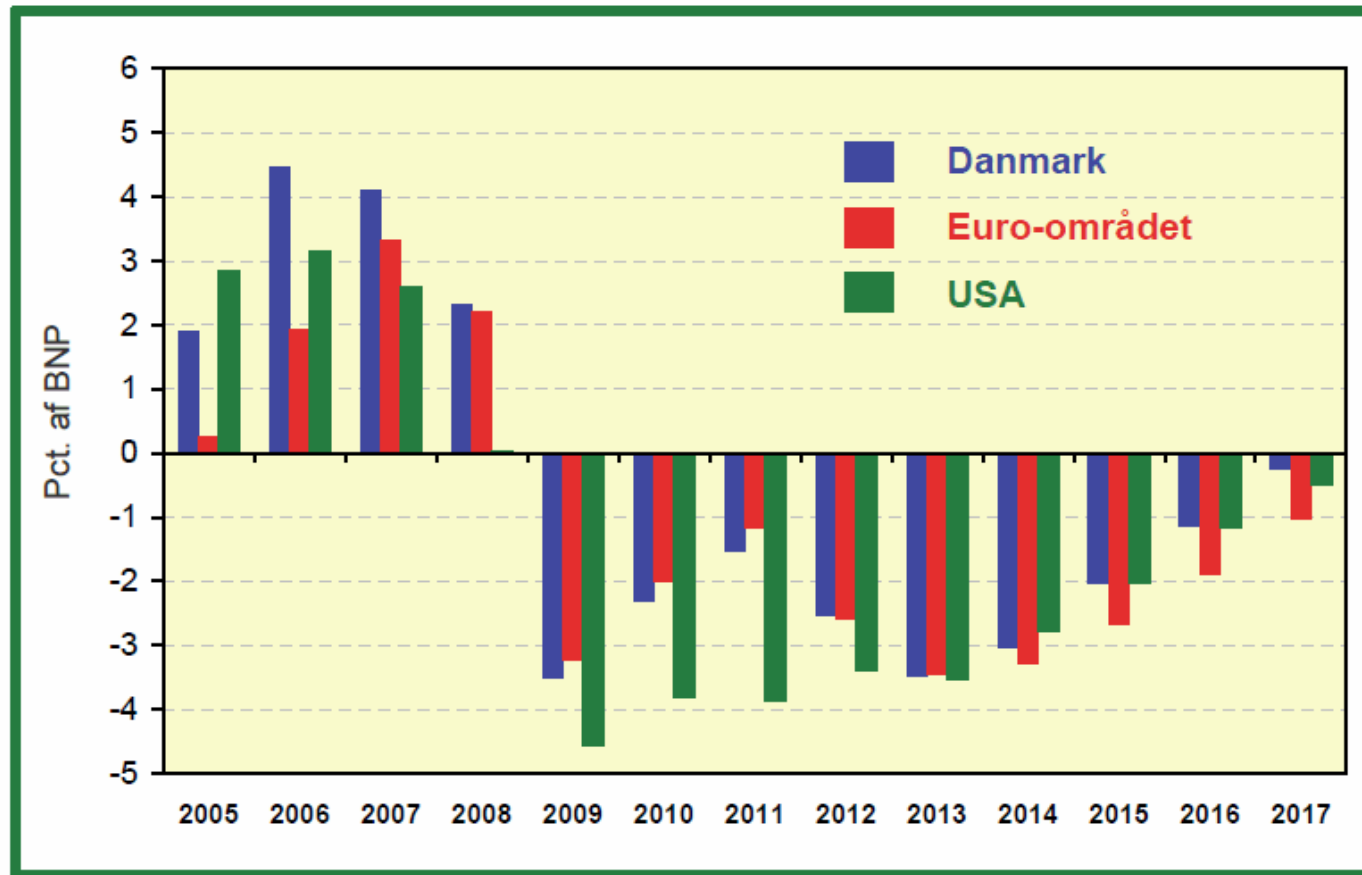
Tabel 8.6 Virkningerne af ekspansiv finans- og pengepolitik på kort sigt

Virkning på	Finanspolitik		Pengepolitik	
			Flydende valutakurser	Faste valutakurser
Nationalindkomst (Y)	stiger		stiger meget	uændret
Ledighed	falder		falder meget	uændret
Betalingsbalancesaldo	falder		stiger/ falder	uændret

Figur 8.25 Ekspansiv finanspolitik i åben økonomi med flydende kurser

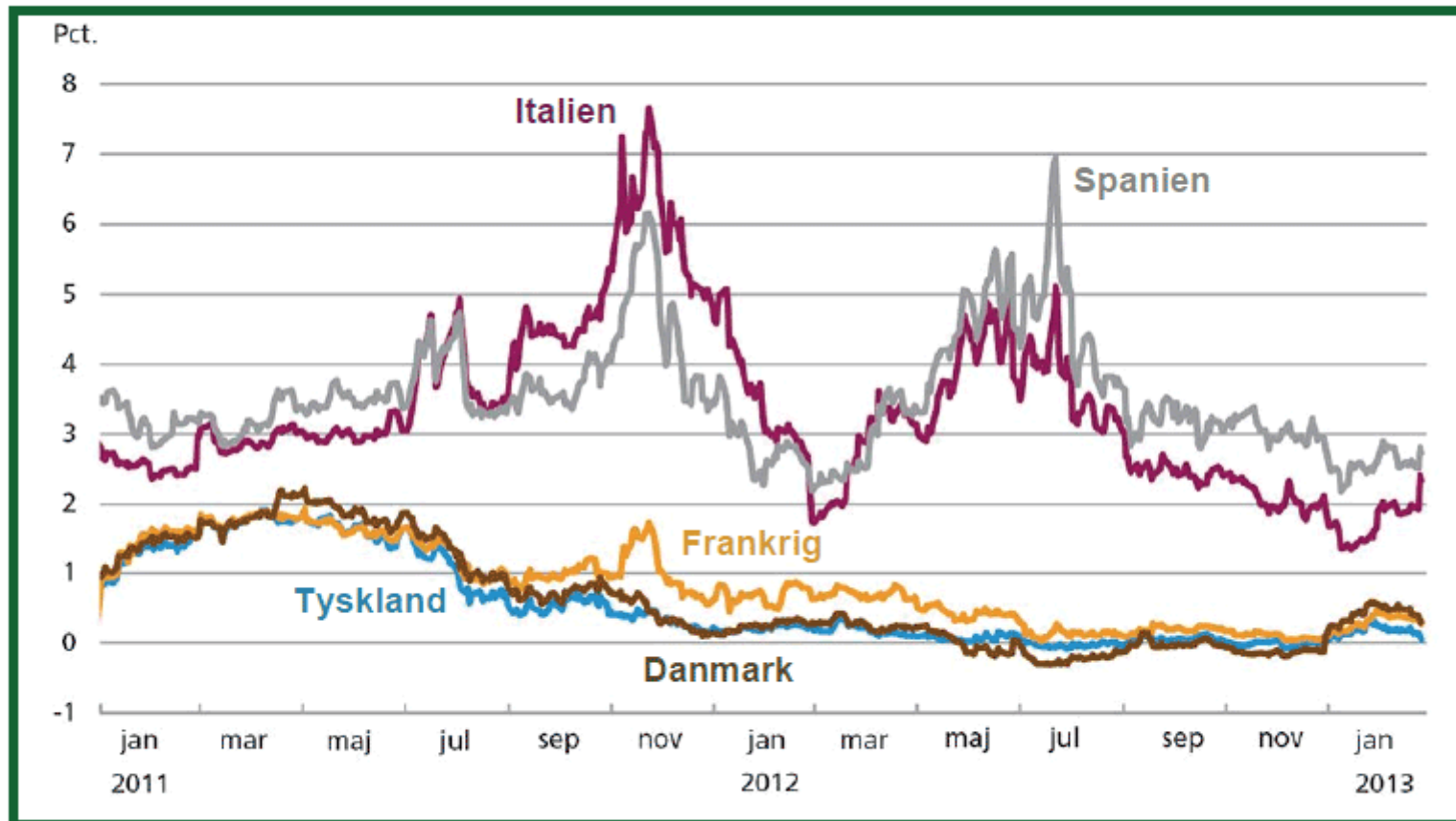
Figur 8.26 Outputgab Danmark, Euro-området og USA 2005-2017

Anm. Tallene for 2015-2017 er prognosetal.

Kilde: OECD, *Economic Outlook nr. 98*, November 2015

Figur 8.27 Nominelle renter på 2-årige statspapirer, udvalgte lande

Kilde: Nationalbanken: Beretning og regnskab 2012, (www.nationalbanken.dk)

Tabel 8.8 Sammenligning af finanspolitik og pengepolitik

	Udgangspunkt	Ekspansiv finanspolitik	Ekspansiv pengepolitik
	G = 400 r = 4	G = 430 r = 4	G = 400 r = 3,6
Nationalindkomst (Y)	2000	2050	2050
Privat forbrug (C)	1500	1530	1540
Private investeringer (I)	200	200	220
Offentlige udgifter (G+R)	400	430	400
Skatter (T)	400	410	410
Offentlig saldo (T-G-R)	0	-20	+10
Eksport (X)	400	400	400
Import (IM)	500	510	510
Betalingsbalance (X-M)	-100	-110	-110